

PSYCHOLOGIE
VÝCHOVY A
VZDĚLÁVÁNÍ –
PSY710

Vstupní informace

Kontakt

- **Mgr. et Mgr. Jan Mareš, Ph.D.**
 - jmares@fss.muni.cz
 - **Prosím uvádějte v mailu učo a kód předmětu, děkuji**
 - diskusní fórum předmětu
 - konzultační hodiny: středa 12:50-13:50;
 - jindy po předchozí domluvě
 - (místnost 2.47, Katedra psychologie, Joštova 10, Brno)

Koncepce kurzu PSY710

□ **Kurs je věnován:**

- *vybraným teoretickým a metodologickým otázkám výchovy a vzdělávání z pohledu pedagogické a školní psychologie,*
- *studiu metod pedagogické a školní psychologie,*
- *některým širším souvislostem výchovy a vzdělávání ve škole a v rodině,*
- *vybraným speciálními tématům pedagogické a školní psychologie*

Psychologie výchovy a vzdělávání

Požadavky:

- Písemná zkouška
- Dvě seminární práce (2 normostrany; literarura) na vybrané téma; odevzdat do ISu
- Aktivita na konzultacích

Požadavky na ukončení kurzu

(1)

- Vypracování „teoretické“ **seminární práce** na vybrané téma (min. 2 normostrany; tj. tj. 3600 znaků včetně mezer ;) - do **27.10.2012**
 - Podle zadaných okruhů a svého zájmu si student vytipuje konkrétní téma, o kterém by se eventuálně chtěl dozvědět něco víc i nad rámec doporučené literatury a formou seminární práce prokáže schopnost pracovat pedagogicko-psychologickými teoriemi.
 - Téma by mělo být zvoleno přiměřeně úzké, aby je bylo možné zpracovat v požadovaném rozsahu.
 - Předpokládaná struktura práce: „Úvod – proč se zajímat o zvolené téma; Hlavní teoretické přístupy k tématu s komentářem; Závěr - využitelnost poznatků v praxi“.
 - Modelovou představou může být písemná podoba „Popularizační přednášky psychologa pro učitele základní školy na dané téma“

- **Použitá literatura bude citována podle citačních norem**
 - volba mezi APA stylem
 - <http://psych.fss.muni.cz/phprs/download.php?soubor=25>
 - ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2
 - <http://www.citace.com/>

- V hlavičce dokumentu bude jméno, učo a používaný e-mail – příklad:

Josef Novák, učo 00007

josef.novak@kdekoli.cz

Požadavky na ukončení kurzu

(2)

- **Písemná práce - kazuistika - do 1.12.2012 (min 2 normostrany).**
 - Téma (problém) by mělo být zvoleno přiměřeně úzké, aby je bylo možné zpracovat v požadovaném rozsahu.
 - Primárním cílem kazuistiky je zjistit, zda je její pisatel schopen aplikovat získané pedagogicko-psychologické poznatky na konkrétní výchovně-vzdělávací situaci či problém, který zažil sám jako student, sourozenec, kamarád, či učitel, nebo o kterém má dostatek informací ze svého okolí, a vyhledat odpovídající teorii a problém interpretovat. Sekundárním cílem je vybudovat soubor (anonymizovaných) kazuistik pro využití při výuce předmětu.
 - Příklady témat: „Můj bratr a Golem efekt“, „Dětské naivní teorie mých sourozenců“, „Můj styl učení“ atd.

- **Použitá literatura bude citována podle citačních norem**
 - volba mezi APA stylem
 - <http://psych.fss.muni.cz/phprs/download.php?soubor=25>
 - ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2
 - <http://www.citace.com/>

Požadavky na ukončení kurzu

(3)

- **Zkouška** je prováděna ve zkouškovém období písemnou formou. Zkouší se v rozsahu látky, který je dán v sylabu uvedenými problémovými okruhy. Základní literatura je základní, technické minimum.
 - ▣ Zkoušený odpovídá písemně během 45 min. Na 24 otázek (dle varianty testu; volné odpovědi i nucená volba). Správná odpověď je za 2 body, částečně správná za 1 bod.

Prosím studenty s SPU či senzorickým handicapem aby o s svých specifických požadavcích na podobu výuky a zkoušky informovali vyučujícího co nejdříve.

Případné dotazy k seminárním pracím atd. vyučující rád zodpoví v diskuzním fóru předmětu v ISu.

Literatura

- Doporučená literatura (vč. přednášek a odkazů v ISu)
- Odborná periodika (obvyklá s důrazem na)
- Populární periodika
- Internetové zdroje

Literatura – rozšřující

- **Odborná periodika** (obvyklá s důrazem na)
 - Elektronické zdroje - <http://www.ped.muni.cz/wlib/newweb/index.php?sekce=3>
 - Pedagogika <http://userweb.pedf.cuni.cz/pedagogika/>
 - Studia Paedagogica <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica>
 - Pedagogická orientace <http://www.ped.muni.cz/pedor/>
 - Psychológia a pato psychológia dieťaťa <http://www.vudpap.sk/psychologia-patopsychologia-dietata/>
- **Populární periodika**
 - Moderní vyučování <http://modernivyucovani.cz/> , Děti a my (atp.) <http://www.portal.cz/casopisy/>
 - Učitel'ské noviny <http://www.ucitelskenoviny.cz/> , Učitel'ské listy <http://www.ucitelske-listy.cz/>
- **Internetové zdroje**
 - eBrary Education <http://site.ebrary.com/lib/masaryk>
 - Classics in the History of Psychology <http://psychclassics.asu.edu/>
 - Portály např. <http://www.ceskaskola.cz> , <http://www.rvp.cz/>
 - Databáze (ERIC <http://www.eric.ed.gov/> atp.)
 - Webové stránky škol a dalších institucí <http://www.msmt.cz/>
 - Svépomocné skupiny, občanská sdružení... <http://www.nadanedeti.cz/>

Psychologie jako přitažlivé téma

- Řada „psychologických“ kurzů
- Řada „psychologických“ knih, časopisů
<http://www.mf.cz/produkty/moje-psychologie/>
- Laická veřejnost může mít problém rozlišit mezi odborností a nesmyslem
=> **Practice Based Approach, Evidence Based Approach**
Psychoquackery (Psychokváci) – Norcross et al.
výzkum APA – zvláštní diagnostické postupy a teorie
 - *Jedná se totiž nejen o otázku odbornosti ale i o etickou otázku (vydělávání peněz na lidském neštěstí)*
 - *Guruové, módní či mystický slovník atp. („kvantová psychologie“, „léčivé krystaly“ ...)*
 - *Barvy života, Barvy školy -*
<http://www.upacr.cz/index.php?lng=cs&kap=news>

...opravdu úvodem

- Pedagogická psychologie
 - v tradičním dělení se řadí mezi aplikované psychologické disciplíny, ev. hraniční; lze ji ovšem řadit i mezi základní ;)
 - aplikované disciplíny ped. ps.
 - psychologie pro učitele
 - školní psychologie
 - poradenská psychologie (...)
 - mnoho přesahů (pedagogika, kognitivní psychologie, sociologie, politika, filosofie...)
 - dlouhá historie (zejména význum učení - asocianisté, Ebbinghaus, ...;)
 - v anglosaské terminologii *educational psychology*, častěji *educational sciences*

- Video na úvod: K. Robinson a jeho přednáška pro TED
http://www.ted.com/talks/ken_robinson_changing_education_paradigms.html
 - Obor je vždy odrazem konkrétních kulturních a polických souvislostí

Co důležitého ještě chybí v nápisu na tričku?

Pozor na různé významy pojmu!

- Pedagogická psychologie může být mj. chápána jako:
 - Vědní obor
 - Soubor profesí (semiprofesí, kvalifikačních požadavků)
 - Individuální specifika, profesní zkušenost...
 - Vyučovací předmět(y) pro různé skupiny
 - Kulturní a mediální fenomén (soubor témat)

...a je potřeba je umět rozlišovat

K čemu je dobrá studentům psychologie?

- Reflexe vlastní zkušenosti (individuální zkušenost vs. teorie i příklady dobré praxe; vnímání změny; profesní autonomie)
- Integrální součást všech specializací (např. profesní příprava post i pregraduální – cíle, metody...)
- Široká a dynamicky se rozvíjející oblast profesního uplatnění (1/3 absolventů FSS ;)

Postavení oboru v psychologické komunitě

- V ČR historicky během posledních dvou desetiletí nahlížena s určitým disrespektem („psychologie pro učitelky“)
- V USA naopak v posledních desetiletích velmi zásadní podpora ze strany APA (prestižní aplikační obor)
 - Zimbardo, Sternberg aj.

-
- Děkuji za pozornost